

да повтарѣхъ, да кашлѣхъ или да плюхъ и д. т. той нѣма да произведе на слушателитѣ си сгодно впечатлѣніе; най подирѣ, ака незнае и, да предаде на своята рѣчь (изустно или въ книга) потрѣбната изразителность съ приличнитѣ измѣненія, на гласа и съ тѣлодвиженія, той нѣма да разположи въ своя полза слушателитѣ, и слѣдов. нема пакъ да достигне своята цѣль — да ги увлѣче къмъ онуй, което си е той начерталъ преди да имъ заговори.

Вътрѣшнитѣ исканія отъ оратора сж: *убѣдителность и одушевеніе*. — Убѣдителността състои въ туй, щото ораторътъ самъ си да е тѣко убѣденъ въ правотата на своята мисль пакъ да знае и да убѣди въ туй слушателитѣ, като имъ представи неопровержими доказателства въ полза на своето мнѣніе. Одушевеніето състои въ туй, щото ораторътъ да зема искрено участие въ излагаемото обстоятелство, и слѣдов. да може да възбуди одушевеніе къмъ него въ слушателятѣ. Колкото силны и да бѣдѣтъ доводитѣ на оратора, но ако той е равнодушенъ къмъ предметъ на своята рѣчь и говори безъ одушевеніе, то и него ще слушѣтъ студено, безъ увлеченіе.

**Раздѣленіе на ораторскитѣ съчиненія.** — Краснорѣчіето бива два рода: *духовно и свѣтско*. Духовното краснорѣчіе има за предметъ религіята, черковнитѣ уставы и нравственнитѣ закони; а свѣтското са занимава съ явленіята на държавны и гражданственый животъ. Съчиненіе отъ едина и други родъ краснорѣчіе, общо са нарича *слово, сказаніе*; но за отличіе словото на духовныя витія обыкновенно наричатъ *проповѣдь* или *поученіе*, а словото на свѣтскыя ораторъ — *рѣчь*. Има два вида проповѣди: *поучителны* и *хвалебны*. Въ поучителната проповѣдь са избира нѣкой текстъ отъ св. писаніе и проповѣдникътъ го развива, като го прилага къмъ частныгѣ случаи на живота.